

υπηρέτας οἵτινες μετὰ τὴν ἐργασίαν τῆς ἡμέρας εἶχον συναθροισθῆ πρὸ τῆς αὐλαίας θύρας καὶ ἐκάθηντο καπνίζοντες καὶ φλυαροῦντες, εἶτα δὲ ἐπεσκέφθησαν τὸν ἐπιστάτην τοῦ κτήματος καὶ τὸν ἀγροκόμον ἐν τῇ κατοικίᾳ τοῦ.

Ἀνὰ τὴν αὐλὴν ἡπλοῦτο ἡ κεκορησμένη ἡμερία τῆς ἐσπέρας. Ὁ ἥλιος εἶχε δύση, ἀλλὰ τὸ ὑστερινόν του φῶς ἐχρῦσάνεν εἰσέτι ἐρυθρωπῶς τὰ ἀετῶματα τῶν ἀποθηκῶν καὶ τὰς ἀχυροσκεπεῖς στέγας τῶν. Ἐνῶ διέβαινον τὴν ἐμπροσθεν τῆς ἐπαύλεως πλατεΐαν, τὴν ἐπιμελῶς ἐστρωμένην καὶ μὲ χλοερὰς πρασιὰς κεκοσμημένην, ὁ Βόμστωρφ ἐσταμάτησε καὶ ἐνθέσας τὸ ὑπόλοιπον τοῦ τσιγάρρου τοῦ εἰς μεγάλην ἐκ σπρίου σιγαροθήκην, κοσμουμένην δι' ἀναγλύφου ἀναπαυομένης νύμφης, εἶπε πρὸς τὸν Καϊῦ:

«Summa summarum, ἀγαπητὲ ἐξάδελφε, τὸ κτήμά σου εἶνε μεγαλοπρεπέστατον! Ὅστις ἐδῶ δὲν εἶνε εὐτυχῆς, δὲν εἶνε ἄξιός νὰ γνωρίξῃ αὐτὴν τὴν προσεκτικὴν κυρίαν, ὅπου περικυπταί μετὰ τρυφερά καὶ μεταξωτὰ ὑποδήματά της, — τὴν Εὐτυχίαν.»

Ὁ Καϊῦ ἔνευσε, χωρὶς νὰ προφέρῃ λέξιν. Ἄλλ' ὁ Βόμστωρφ ἐξηκολούθησε:

«Sapristi! Εἰς ἓνα τοιοῦτον κόσμον, νομίζω, θὰ εἰμποροῦσα ἀκόμη μίαν φορὰ νὰ ἀπολαύσω τὰ θέληγτρα τῆς ὑπάρξεως καὶ ἀπαρνούμενος τὰς παλαιὰς συνηθείας μου νὰ ἀνακαλύψω τὴν ἀληθῆ νῆσον τῆς εὐδαιμονίας. Ἡ φύσις δίδει τροφήν δι' ὅλα τὰ πράγματα· χαροποιεῖ, καταπραΰνει, καθιστᾷ τὸν ἀνδρῶπον ἀνεκτικὸν καὶ ἐγείρει ἀγαθὰ αἰσθήματα, ἀποσοβεῖ τὰς ἀλλοκότους ιδέας καὶ τὰς ιδιοτροπίας καὶ μᾶς βοηθεῖ νὰ καταπολεμῶμεν τὰ πάθη μας.

«Ὅτι στερεῖται ὁ ἀνδρῶπος, φαίνεται πάντοτε εἰς τὰ ὄμματα τοῦ φῶς ἡλιος ἐν τῷ οὐρανῷ» ἀπήντησεν ὁ Καϊῦ. «Ὅταν δὲ τὸ ἀποκτήσῃ, περιβάλλεται πάλιν μετ' οὐ πολὺ ὑπὸ τοῦ ἀρχαίου σκότους τῆς δυσαρρεσκείας. Ὅχι, φίλε μου, τὰ ἐξωτερικὰ ἀγαθὰ δὲν ἀποτελοῦν ποτὲ τὴν εὐδαιμονίαν. Διὰ νὰ εἶνε εὐτυχῆς ὁ ἀνδρῶπος, πρέπει νὰ ἔχῃ ἐν ἑαυτῷ τὸν λαμπρὸν ἀστέρα τῆς εὐαρεσκείας καὶ εὐχαριστήσεως. Ἄλλ' αὐτὸ βεβαίως εἶνε σπάνιον.»

«Σεῖς λέγετε αὐτό, ἐξάδελφε; καὶ τὸ τονίζετε τόσο δυνάτῃ;» ἀπήντησεν ὁ Βόμστωρφ μὲ ἰδιόρρυθμόν τι μειδίαμα. Σχεδὸν ἐφαίνετο χαίρων, ὅτι ὅλη ἡ ἀνεῖσις τοῦ βίου καὶ ὅλα τὰ πλοῦτη εἶναι ἐπουσιώδη διὰ τὴν εὐτυχίαν.

«Ναί, ἐγὼ» ἀπήντησεν ὁ Καϊῦ ὀλίγον τι δυσηρεστημένος. «Ἄλλ' ἂς ὑπάγωμεν μίαν στιγμὴν εἰς τὸ δωμάτιόν μου. Ἵσως ἐπιθυμεῖτε νὰ καπνίσετε μίαν καπνοσφρίγγα πρὸ τοῦ δείπνου.»

Ἐνῶ ἐκάθηντο ἀπέναντι ἀλλήλων καπνίζοντες, ὁ μὲν Καϊῦ

κατὰ τὴν συνήθειάν του ἔχων τὸ ἐν σκέλος ἐπὶ τοῦ ἐτέρου, ὁ δὲ Βόμστωρφ μετὰ τοῦ προσήκοντος σεβασμοῦ ἀπέναντι τοῦ ἐξάδελφου καὶ προσάτου του, διέκοψεν ὁ Βόμστωρφ τὴν σιγὴν εἰπών:

«Μὴ σὰς κάκοφανῇ ἐξάδελφε, ἀν σήμερον λάβω τὴν τόλμην νὰ θίξω ἐν δυσάρεστον ζήτημα. Καὶ διὰ νὰ μὴ πολυλογῶ, αὐριον μοῦ κατασχέτουν καὶ τὸ τελευταῖόν μου καναρίνι, ἀν δὲν μπορέσω νὰ ἐβρω διακόσια τάλληρα. Θέλετε νὰ μὲ βοηθήσετε ἀκόμη αὐτὴν τὴν φορὰν;»

«Ἐνόμιζα, Βόμστωρφ, ὅτι εἶχετε τακτοποίησιν ἤδη τὰ πράγματά σας καὶ ὅτι δὲν χρεωστεῖτε πλέον τίποτε. Πρὸ τριῶν μηνῶν ὅπου σὰς ἔδωκα τὸ αὐτὸ ποσόν, μὲ διβεββαίωσατε ὅτι αὐτὴ ἦτο ἡ τελευταία φορὰ — τὸ ὑπόλοιπον ἀρχαιοτέρων χρεῶν.»

«Ὅρθότατα» ἀπήντησεν ὁ Βόμστωρφ καὶ ἔψαυσε τὸν μακρὸν τοῦ μαῦρον μύστακα. «Ἄλλ' ἀναγκάζομαι ν' ἀναφανήσω μετὰ τοῦ ποιητοῦ: μαλακῶς πλησίον ἀλλήλων κατοικοῦσιν αἱ ιδέαι, ἀλλὰ σκληρῶς συγκρούονται πρὸς ἀλλήλα τὰ πράγματα ἐν τῷ χῶρῳ. Ἡλπίζα καὶ ἐνόμιζα, ὅτι γηραιὸς τις ἀκόρεστος χρεώστης μου ἀπεκοιμήθη καὶ παρήτησε πᾶσαν ιδέαν προσβολῆς τῶν ἐπίπλων μου ἄλλ' ὥς φαίνεται, ἤκουσεν ὅτι ἔχω κρυμμένους θησαυροὺς εἰς τὰς σχισμὰς τοῦ πατώματος, καὶ ἀμέσως ἐβγαλε πάλιν ἐξω τὸ παλαιὸ καὶ κτηνιασμένο συνάλλαγμα.»

«Νὰ σοῦ πῶ Βόμστωρφ,» εἶπεν ὁ Καϊῦ ὑποβήξας. «Ἔτσι, ἀπλῶς καὶ ὥς ἔτυχε, δὲν εἰμπορῶ νὰ ἐκπληρώσω τὴν ἐπιθυμίαν σου, ἀλλὰ θὰ σοῦ προτείνω τὸ ἐξῆς: Καταγράφετέ μου ἀπαξ διὰ παντὸς ὅλα σας τὰ χρέη — ἀλλὰ μὲ τὸν λόγον τῆς τιμῆς σας, ὅλα, οὔτε περισσότερον οὔτε ὀλιγότερον.»

«Φοβερά δύσκολη καὶ κοπιαστικὴ ἐργασία!» ἐψιθύρυσεν ὁ Βόμστωρφ καὶ εἰς τὸ πρόσωπόν του ἐφάνη κυνικὴ ἔκφρασις.

«Καλὰ, ἀδιάφορον εἶτε πολλὰ εἶτε ὀλίγα! Θέλω νὰ σὰς βοηθήσω, φθάνει μόνον ν' ἀπαλλαχθῇτε ἐντελῶς ἀπὸ τοιαύτας ἀμηχανίας· καὶ σὰς θέτω πρὸς τοῦτοις τὸν ἐξῆς ὅρον, νὰ μοῦ ὑποσχεθῇτε ὅτι δὲν θ' ἀρχίσετε πάλιν τὰ χρέη.»

Ὁ Βόμστωρφ ἐσκυθῶσεν καὶ σκαιῶς γελῶν ἐφώνασε μὲ δυνατὴν λαρυγγικὴν φωνήν: «Ὅχι, ἐξάδελφε, ἀπατεῖς τὰ ἀδύνατα. Αὐτὸ δὲν εἶνε δυνατόν. Ἐνα ἱππὸν τοῦ ἱπποδρομείου δὲν δύναται τις νὰ ζεύξῃ εἰς κάρρον!»

Τὸ πρόσωπον τοῦ Καϊῦ δὲν ἔμεινε σοβαρὸν κατὰ τὴν εἰλικρινῇ ταύτην ὁμολογίαν. Ἐγέλασε καὶ αὐτὸς καὶ παρετήρησε τὸν συγγενῇ του μὲ περιέργειαν καὶ μὲ ἀνυπόκριτον ἐπιδοκιμασίαν εἰς τὸ πρόσωπον.

(Ἔπεται συνέχεια).

ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ.

1. Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΒΥΡΤΕΜΒΕΡΓΗΣ ΚΑΡΟΛΟΣ, μετὰ βιογραφίας (ἐν σελ. 193).
2. ΣΕΒΑΣΤΙΑΝΟΣ ΚΝΑΠ, μετὰ βιογραφίας (ἐν σελ. 194).
3. ΓΟΥΛΙΕΛΜΟΣ REIN, καθηγητῆς τῆς Παιδαγωγικῆς ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ τῆς Ἰένης καὶ διευθυντῆς τοῦ αὐτοῦ παιδαγωγικοῦ φροντιστηρίου. Ἴδε σχετικὸν ἄρθρον ἐν τῷ 12 ἀριθ. τῆς Κλειῦς, σελ 178 (ἐν σελ. 197).
4. IENA (ἐν σελ. 197). Περὶ τῆς γραφικῆς πολίχνης ἐγράψαμεν βραχεῖα τινὰ ἐν τῷ προηγουμένῳ ἀριθμῷ τῆς Κλειῦς. Κάρολος ὁ Ε' ἀπεκάλεσεν αὐτὴν μικρὰν Φλωρεντίαν διὰ τὴν φυσικὴν αὐτῆς καλλονήν, ὁ δὲ Γκαίτε «das liebe närrische Nest» διὰ τὸν κατ' ἐξοχὴν φοιτητικὸν χαρακτήρα αὐτῆς. Ἐν ταῖς μεγάλας ἀκαδημαϊκαῖς πόλεσι τὸ ρεῦμα τοῦ βίου παρασύρει καὶ ἀφοροῦσι τὰ φοιτητικὰ ἔθιμα· ἐν Ἰένῃ αἱ παραδόσεις τοῦ φοιτητικοῦ βίου διατηροῦνται εὐλαβῶς καὶ μεταβιβάζονται ἀπὸ γενεᾶς εἰς γενεάν· ἀλλαχοῦ οἱ φοιτηταί εἶνε ἀπλοῦν στοιχεῖον συγχεόμενον ἐν ταῖς πυκναῖς τάξεσι

τῆς κοινωνίας, μόνον δ' ἐν ἀκαδημαϊκαῖς ἢ ἰδιαζόντως ἐπισήμοις περιστάσεσι ἐξέρχονται τοῦ σωροῦ μετὰ τῶν σημαιῶν αὐτῶν καὶ τῶν ἐμβλημάτων. Ἐν Ἰένῃ, ψυχὴ τῆς πόλεως εἶνε οἱ φοιτηταί· ἐμπόριον, βιομηχανία περιτρέφονται περὶ αὐτούς. Τὰ πλεῖστα Ἑστιάτορια, καὶ ζυθοπωλεῖα, ἑκατοντάδες δὲ οἰκημάτων θὰ ἔμενον ἄνευ τῶν φοιτητῶν ὥς ἐπὶ τὸ πλεῖστον κατάκλειστα καὶ ἔρημα, τότε δὲ τὰ βαλάντια τῶν ιδιοκτητῶν ἢ καταστήματαρχῶν θὰ ἔμενον ἰσχνὰ καὶ ἀναμικά. Τὴν ζωὴν, τὴν παιδρότητα μεταδίδουσιν εἰς τὴν Ἰέναν οἱ φοιτηταί διὰ τῶν ὥραιων, γοργῶν ᾠμάτων των, τῶν δορυβαδῶν παρελάσεών των, τῆς εὐδύμου ζωηρότητός των. Διὰ τοῦτο ὅταν τὰς διακοπὰς οἱ φοιτηταί ἀπέρχονται, ἡ πόλις μένει σιγῇ καὶ ἔρημος, οἱ δὲ καταστήματαρχαι μελαγχολικῶς μὲ τὸν πῖλον των ἀερίζομενοι ἀναμένουσι μετὰ παλμῶν καρδίας τὴν ἐμφάνισιν τοῦ ποδητοῦ ἐξαμήνου.

5. ΑΝΑΤΟΛΙΤΙΣ ΑΝΘΟΠΩΛΙΣ. Εἰκὼν ὑπὸ E. Eismann-Semenowsky (ἐν σελ. 201).